

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเรื่อง

1. สารนิเทศที่ใช้โดยผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในด้านต่างๆ ได้แก่ แหล่งสารนิเทศ เนื้อหา รูปแบบ ภาษา และความทันสมัยของสารนิเทศ
2. พฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรี ได้แก่ วิธีการแสวงหา สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่างๆ และปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ
3. การใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงาน และปัญหาในการใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงาน สมมติฐานของการวิจัยกำหนดไว้ว่า
  1. ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงาน
  2. แหล่งสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้คือ แหล่งสารนิเทศสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุด หรือศูนย์ข้อมูลในหน่วยงาน
  3. ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศในรูปแบบของหนังสือและรายงานการประชุมเป็นภาษาไทยในระดับมาก ความทันสมัยของสารนิเทศที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสารนิเทศที่ตีพิมพ์ในปีปัจจุบัน-1 ปี ผ่านมา
  4. ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้วิธีการแสวงหาสารนิเทศหลายวิธีประกอบกัน
  5. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงานที่พบส่วนใหญ่ได้แก่ สารนิเทศที่ต้องการอยู่ กระจายอยู่หลายแห่ง ขาดระบบศูนย์กลางในการจัดเก็บและบริการสารนิเทศ

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีจำนวน 318 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาที่สมบูรณ์สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ 263 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.70 จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้อำมาวิเคราะห์ผลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านสังคมศาสตร์ (SPSS Statistical Package for the Social Science) และใช้วิธี One way analysis of variance ในการแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรี และสาขาของงานพัฒนาสตรีที่รับผิดชอบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในหน่วยงานเอกชน (ร้อยละ 62.0) ส่วนประสบการณ์ในการทำงานด้านการพัฒนาสตรีนั้น พบว่าผู้ปฏิบัติงานกลุ่มใหญ่จะมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการพัฒนาสตรีมากกว่า 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 34.2) และรับผิดชอบในการทำงานพัฒนาสตรีมากกว่า 1 สาขา โดยสาขาของงานด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบได้แก่ สตรีกับอาชีพ (ร้อยละ 62.74) รองลงมาคือ สตรีกับสุขภาพอนามัย สตรีกับการศึกษา และสตรีกับครอบครัว

เป็นที่น่าสังเกตว่าจากประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามจะมีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีมากกว่า 10 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จึงเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีมากทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นที่น่าเชื่อถือ และพบว่าสาขาของงานด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบสาขาในการปฏิบัติงานมากกว่า 1 สาขา ซึ่งสาขากลุ่มใหญ่ที่รับผิดชอบได้แก่ สตรีกับอาชีพ สตรีกับสุขภาพอนามัย สตรีกับการศึกษา สตรีกับการศึกษา และสตรีกับครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับสาขาของงานด้านการพัฒนาสตรีที่รัฐบาลเร่งดำเนินงานและกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 4-7

การใช้แหล่ง เนื้อหา รูปแบบ ภาษาและความทันสมัยของสารนิเทศที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้

วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ

วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีนั้นพบว่า ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มิวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 90.11) รองลงมาคือ เพื่อใช้พัฒนาตนเอง และเพื่อเตรียมการสอนและฝึกอบรม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มิวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Salasin and Cedar ซึ่งพบว่านักปฏิบัติการทางจิตวิทยามีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่

การใช้แหล่งสารสนเทศ

เมื่อวิเคราะห์ถึงแหล่งสารสนเทศที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้พบว่า ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล (ร้อยละ 99.62) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}= 2.14$) รองลงมา ได้แก่ แหล่งสารสนเทศสถาบัน (ร้อยละ 99.24) มีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}= 1.91$) และแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน (ร้อยละ 98.48) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{x}= 2.25$)

ในการใช้แหล่งสารสนเทศแต่ละประเภทพบว่า ในแหล่งสารสนเทศสถาบันนั้นผู้ปฏิบัติงานจะมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงานมากที่สุด (ร้อยละ 93.87) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.22$) รองลงมาได้แก่ ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลในหน่วยงาน (ร้อยละ 91.95) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.13$) เช่นเดียวกัน ส่วนแหล่งสารสนเทศบุคคลนั้นผู้ปฏิบัติงานมีการใช้เพื่อนหรือผู้ร่วมงานมากที่สุด (ร้อยละ 93.13) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.27$) รองลงมาได้แก่ ตนเอง (ร้อยละ 84.35) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.38$) และในการใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนนั้นผู้ปฏิบัติงานใช้หนังสือพิมพ์หรือนิตยสารมากที่สุด (ร้อยละ 96.96) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=2.54$)

เมื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศแต่ละประเภทของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มใหญ่ในหน่วยงานราชการใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันและแหล่งสารสนเทศบุคคล (ร้อยละ 32.32 เท่ากัน) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=1.83$ และ 2.05) ส่วนผู้ปฏิบัติงานกลุ่มใหญ่ในหน่วยงานเอกชนนั้นจะใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันและแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน (ร้อยละ 61.22 เท่ากัน) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=1.95$ และ 2.34)

ส่วนการใช้แหล่งสารสนเทศของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีทั้ง 4 กลุ่ม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีพบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาสตรีน้อยกว่า 3 ปีกลุ่มใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันและบุคคล (ร้อยละ 23.95) ผู้มีประสบการณ์ 3-6 ปีกลุ่มใหญ่มีการใช้แหล่งสารสนเทศทั้ง 3 แหล่งเท่ากัน (ร้อยละ 21.29) ผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ 7-10 ปีกลุ่มใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล (ร้อยละ 20.53) และผู้มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีกลุ่มใหญ่จะใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน (ร้อยละ 34.22) โดยผู้มีประสบการณ์ทุกกลุ่มมีค่าเฉลี่ยการใช้แหล่งสารสนเทศทั้ง 3 แหล่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=1.81-2.40$)

เป็นที่น่าสังเกตว่าผลการวิจัยแตกต่างกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าแหล่งสารสนเทศที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้คือแหล่งสารสนเทศสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลในหน่วยงาน ซึ่งจากผลการวิจัยนั้นกลับพบว่าแหล่งสารสนเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล โดย

ใช้เพื่อนหรือผู้ร่วมงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ดูจากสาเหตุในการใช้แหล่งสารนิเทศแต่ละประเภทและปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่างๆ และปัญหาในการใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วอาจจะเป็นเพราะในปัจจุบันห้องสมุดหรือศูนย์สารนิเทศสตรีซึ่งเป็นแหล่งสารนิเทศสถาบันนั้น ยังมีอยู่น้อย อยู่ไกลและไม่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางและเมื่อวิเคราะห์ดูพบว่าผู้ปฏิบัติงานเองไม่มีเวลาไปค้นหาสารนิเทศ ในขณะที่แหล่งสารนิเทศบุคคลนั้นเป็นแหล่งสารนิเทศที่อยู่ใกล้ตัว การสอบถามเพื่อนหรือผู้ร่วมงานทำให้ได้สารนิเทศที่ต้องการในเวลาที่รวดเร็วและสามารถซักถามได้จนเป็นที่เข้าใจได้หลายครั้ง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Salasin and Cedar ซึ่งพบว่านักปฏิบัติการทางจิตวิทยามีการใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลมากที่สุด แต่แตกต่างจากผลการวิจัยของ Broadus ซึ่งพบว่านักวิชาการทางมนุษยศาสตร์จะใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันมากที่สุด

ในด้านการใช้แหล่งสารนิเทศของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีจำแนกตามประเภทของหน่วยงานที่สังกัดเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการซึ่งมีการใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันและบุคคลมากกว่าการใช้แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน และผู้ตอบแบบสอบถามในหน่วยงานเอกชนใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันและสื่อมวลชนมากกว่าแหล่งสารนิเทศบุคคล และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานระหว่างประเทศมีการใช้แหล่งสารนิเทศทั้ง 3 แหล่งในปริมาณเท่ากันนั้น อาจเนื่องมาจากในการปฏิบัติงานนั้นหน่วยงานราชการโดยมากจะมีห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสตรีอยู่ในหน่วยงานอยู่แล้วและจำนวนผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณวุฒิในแต่ละหน่วยงานก็มีอยู่มาก ดังนั้นทำให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการสามารถขอข้อมูลหรือสารนิเทศที่ต้องการได้จากทั้งแหล่งสารนิเทศสถาบันและบุคคลได้อย่างรวดเร็ว ส่วนผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชนนั้นเนื่องจากจำนวนของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเมื่อเทียบกับหน่วยงานราชการแล้วมีจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องสตรีน้อยแต่ละคนก็มีงานที่รับผิดชอบมากทำให้ไม่ค่อยมีเวลาให้คำปรึกษาหรือพูดคุยเท่าใดนักนอกจากนั้นหน่วยงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานเล็กๆที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเกี่ยวกับสตรีเฉพาะด้านดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้สารนิเทศที่ถูกต้องและทันสมัยจึงทำให้มีการใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันและสื่อมวลชนในปริมาณที่มากกว่าแหล่งสารนิเทศบุคคล และในการใช้แหล่งสารนิเทศของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานระหว่างประเทศที่มีการใช้แหล่งสารนิเทศทั้ง 3 แหล่งในปริมาณที่เท่ากันนั้นเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการใช้แหล่งสารนิเทศทั้ง 3 แหล่งพบว่ามีค่าเฉลี่ยการใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลในระดับที่สูงกว่าแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนหรือแหล่งสารนิเทศสถาบันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในหน่วยงานระหว่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศและประสบปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศโดยเฉพาะในเรื่องการติดต่อสื่อสารในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบันและแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนจึงจำเป็นต้องแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศบุคคล

มากกว่าแหล่งสารนิเทศอื่นๆ

เมื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการพัฒนาสตรีทั้ง 4 กลุ่มพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีมากกว่า 10 ปีนั้น มีการใช้แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนมากกว่าแหล่งสารนิเทศอื่นๆ ในขณะที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานกลุ่มอื่นๆมีการใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันหรือบุคคลมากกว่าแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนหรือในปริมาณที่ใกล้เคียงกันอาจเนื่องมาจากผู้มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีนั้นส่วนใหญ่มักจะอยู่ในตำแหน่งระดับหัวหน้าซึ่งไม่มีเวลาไปค้นหาสารนิเทศที่ต้องการจากแหล่งสารนิเทศสถาบัน งานส่วนใหญ่ต้องอาศัยข้อมูลที่ทันสมัยและติดตามความก้าวหน้าของงานพัฒนาสตรีอยู่ตลอดเวลาทำให้ใช้แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนมากกว่าแหล่งอื่น

สาเหตุในการใช้แหล่งสารนิเทศ

เมื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีใช้แหล่งสารนิเทศแต่ละประเภทพบว่าในการใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันนั้นสาเหตุที่ผู้ปฏิบัติงานใช้แหล่งสารนิเทศสถาบัน ผู้ปฏิบัติงานมากกว่าครึ่งหนึ่งให้เหตุผลว่า เพราะเป็นแหล่งค้นคว้าที่ไม่ต้องเสียค่าบริการมากที่สุด (ร้อยละ 53.61) รองลงมาได้แก่ เป็นแหล่งที่มีสารนิเทศมาก และได้เอกสารที่ทันสมัยและตรงต่อความต้องการ

สาเหตุในการใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลนั้น ผู้ปฏิบัติงานมากกว่าครึ่งหนึ่งให้เหตุผลว่า เป็นแหล่งที่ได้ความคิดเพิ่มเติมในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 80.61) รองลงมาได้แก่ ได้สารนิเทศที่ต้องการในเวลารวดเร็วไม่เสียเวลาค้นหา และเป็นแหล่งที่ติดต่อได้สะดวก ตามลำดับ

สาเหตุในการใช้แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีมากกว่าครึ่งหนึ่งให้เหตุผลว่าเป็นแหล่งสารนิเทศที่ทันสมัยหรือทันต่อเหตุการณ์ (ร้อยละ 75.29) รองลงมาได้แก่ สะดวกในการแสวงหาและการใช้สารนิเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้อธิบายสาเหตุในการใช้แหล่งสารนิเทศทั้ง 3 ประเภท และสามารถใช้เป็นเหตุผลประกอบการที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลนั้นอาจเนื่องมาจากการที่เห็นว่าแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนนั้นเป็นแหล่งที่ได้ความคิดเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วไม่เสียเวลาค้นหา สะดวกในการแสวงหาสารนิเทศมากกว่าแหล่งสารนิเทศอื่น นอกจากนั้นอาจเนื่องมาจากสามารถช้ถามได้หลายรอบจนเป็นที่เข้าใจ

เนื้อหาของสารนิเทศ

เนื้อหาของสารนิเทศด้านการพัฒนาสตรี

เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของสารนิเทศในสาขาวิชาด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานใช้ พบว่าผู้ปฏิบัติงานมีการใช้สารนิเทศที่มีการใช้มากได้แก่ในสาขาสตรีกับอาชีพ (ร้อยละ 92.40) รองลงมาได้แก่สตรีกับเศรษฐกิจ สตรีกับสังคมและวัฒนธรรม และสตรีกับครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยในการใช้ทุกสาขาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=1.69-2.36$)

เมื่อเปรียบเทียบการใช้สารนิเทศเนื้อหาวิชาในสาขาวิชาด้านการพัฒนาสตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน 3 กลุ่ม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดได้แก่หน่วยงานราชการ เอกชนและหน่วยงานระหว่างประเทศ พบว่าผู้ปฏิบัติงานกลุ่มใหญ่ในหน่วยงานทั้ง 3 กลุ่มใช้สารนิเทศในเนื้อหาวิชาในสาขาสตรีกับอาชีพ (ร้อยละ 28.52 58.17 และ 5.70) ส่วนสาขาที่มีการใช้น้อยนั้น ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการใช้สาขาสตรีกับกฎหมายในปริมาณน้อย (ร้อยละ 23.19) ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชนใช้สาขาการวิเคราะห์บทบาทชายหญิงในปริมาณน้อย (ร้อยละ 40.68) และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานระหว่างประเทศใช้สาขาสตรีกับสื่อมวลชน (ร้อยละ 3.80) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ทุกสาขาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบการใช้สารนิเทศเนื้อหาวิชาในสาขาวิชาด้านการพัฒนาสตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน 4 กลุ่ม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรี พบว่าผู้มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 3 ปีกลุ่มใหญ่ใช้สารนิเทศในสาขาสตรีกับครอบครัว (ร้อยละ 20.15) และใช้สาขาที่ใช้น้อยได้แก่ สตรีกับศาสนา (ร้อยละ 17.49) ส่วนผู้ปฏิบัติงาน 3-6 ปีนั้นกลุ่มใหญ่ใช้สารนิเทศในสาขาสตรีกับอาชีพ (ร้อยละ 20.53) สาขาที่ใช้น้อยได้แก่ การวิเคราะห์บทบาทชายหญิง (ร้อยละ 12.55) ผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ 7-10 ปีนั้นส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศในสาขาสตรีกับการศึกษาและสตรีกับอาชีพ (ร้อยละ 20.53) สาขาที่ใช้น้อยได้แก่ การวิเคราะห์บทบาทชายหญิง (ร้อยละ 15.21) และผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีกลุ่มใหญ่ใช้สารนิเทศในสาขาสตรีกับอาชีพ (ร้อยละ 32.70) และสาขาที่มีการใช้น้อยได้แก่ การแก้ปัญหาบริการธุรกิจทางเพศและการวิเคราะห์บทบาทชายหญิง (ร้อยละ 25.10 เท่ากัน) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้สารนิเทศทุกสาขาอยู่ในระดับปานกลาง

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของสารนิเทศในสาขาวิชาด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในภาพรวมพบว่าสอดคล้องกับ สาขาของงานด้านการพัฒนาสตรีที่รัฐบาลเร่งดำเนินงานและกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4-6 มากในด้านสตรีกับเศรษฐกิจ สตรีกับการศึกษา และสตรีกับอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวัลลีย์ เปี่ยมปิติ ที่พบว่างานวิจัยในสาขาวิชาด้านการพัฒนาสตรีนั้นงานวิจัยในด้านในด้านแรงงานสตรีมีมากที่สุด แต่แตกต่างจากอัมพร ทิระระและพิศุทธิ์ นิลสินธพ ที่พบว่า

ตัวอย่างหัวข้อการวิจัยในด้านสตรีกับสุขภาพอนามัยมีมากที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบเนื้อหาของสารนิเทศในสาขาค้นคว้าด้านการพัฒนาสตรีของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรี โดยจำแนกตามประเภทของหน่วยงานที่สังกัดนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่าทั้ง 3 หน่วยงานมีการใช้สารนิเทศโดยเน้นในสาขาสตรีกับสุขภาพอนามัย สตรีกับอาชีพและสตรีกับครอบครัวมากกว่าสาขาอื่นๆ ทั้งนี้สอดคล้องกับแผนงานการพัฒนาสตรีของรัฐและสาขาของงานด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบ เมื่อพิจารณาจากระดับการใช้สารนิเทศในสาขาทั้ง 3 ที่กล่าวมาพบว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการและเอกชนจะมีค่าเฉลี่ยการใช้สารนิเทศทั้ง 3 สาขาที่กล่าวมาแล้วในระดับที่มากกว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานระหว่างประเทศเพราะเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในการพัฒนาสตรีโดยตรง แต่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานระหว่างประเทศซึ่งมีค่าเฉลี่ยการใช้สารนิเทศในสาขาแผนงานพัฒนาสตรีสูงกว่าทั้ง 3 สาขาที่กล่าวถึง อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานระหว่างประเทศมีหน้าที่ในการกำหนดแผนงานในการพัฒนาสตรีเพื่อช่วยในการทำงานของหน่วยงานราชการและเอกชนที่หน่วยงานระหว่างประเทศนั้นเป็นผู้ให้เงินทุนช่วยเหลือในการดำเนินงานและต้องรับผิดชอบในการเขียนแผนการดำเนินงานที่ผ่านมาและแผนงานในอนาคต เพื่อเสนอต่อหน่วยงานในประเทศของตนหรือหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อเสนอของบประมาณที่จะนำมาช่วยเหลือการดำเนินงานพัฒนาสตรีของหน่วยงานราชการและเอกชนต่อไปซึ่งหน่วยงานระหว่างประเทศนี้ส่วนใหญ่เป็นเพียงผู้กำหนดนโยบายแต่ไม่ได้เป็นหน่วยงานที่ลงมือปฏิบัติเพราะฉะนั้นจึงมีการใช้สารนิเทศในสาขาในด้านแผนงานพัฒนาสตรีในระดับที่สูงกว่าหน่วยงานราชการและเอกชนซึ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติงานพัฒนาสตรีโดยตรง

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการใช้สารนิเทศในเนื้อหาสาขาวิชาด้านการพัฒนาสตรีแล้วเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีทั้ง 4 กลุ่มจะมีการใช้สารนิเทศในสาขาสตรีกับสุขภาพอนามัย สตรีกับอาชีพ และสตรีกับครอบครัว มากกว่าสารนิเทศในสาขาอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับสาขาของงานด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบอยู่ และเมื่อพิจารณาการใช้สารนิเทศทั้ง 16 สาขาพบว่าผู้ปฏิบัติงานที่มีจำนวนประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีมากกว่า 10 ปี จะมีการใช้สารนิเทศด้านการพัฒนาสตรีทั้ง 16 สาขา มากกว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการพัฒนาสตรีน้อยกว่า อาจเนื่องมาจากการที่กลุ่มดังกล่าวนี้ว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับหัวหน้าเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องใช้สารนิเทศเพื่ออ้างอิงหรือเป็นความรู้ที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานพัฒนาสตรีในสาขาต่างๆ

เนื้อหาของสารนิเทศในสาขาวิชาที่นอกเหนือจากสาขาวิชาด้านการพัฒนาสตรี

เมื่อวิเคราะห์สาขาของสารนิเทศนอกเหนือจากสารนิเทศด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีใช้นั้นพบว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศในสาขาความรู้ทั่วไป (ร้อยละ 75.29) รองลงมา

คือสาขาการศึกษา ศาสนา ปรัชญาและจิตวิทยา การสื่อสารมวลชน และสาขาคหกรรมศาสตร์

เป็นที่น่าสังเกตว่าสาขาของสารนิเทศในสาขาความรู้ทั่วไปมีการใช้มากที่สุดรองลงมาได้แก่สาขาต่างๆในสังคมศาสตร์ ศาสนา ปรัชญาและจิตวิทยา และคหกรรมศาสตร์ในสาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ส่วนสาขาอื่นๆ ได้แก่ ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ ศิลปกรรม วรรณคดี และภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์มีการใช้น้อย ซึ่งสาขาดังกล่าวที่มีการใช้มากนั้นล้วนแต่เป็นสาขาที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน จากสาขาของงานด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ตอบแบบสอบถามรับผิดชอบ เช่น จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ปฏิบัติงานจะรับผิดชอบงานในสาขาศรีกับอาชีพมากที่สุด รองลงมาได้แก่สตรีกับสุขภาพอนามัย สตรีกับการศึกษา และสตรีกับครอบครัว เพราะฉะนั้นสารนิเทศในสาขาความรู้ทั่วไป การศึกษา ศาสนา ปรัชญา และจิตวิทยา การสื่อสารมวลชน และคหกรรมศาสตร์ที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีการใช้เป็นส่วนใหญ่นั้นก็น่าจะนำไปใช้ประกอบในการปฏิบัติงานในสาขาที่ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบนั่นเอง

ความทันสมัยของสารนิเทศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจะเห็นว่าความทันสมัยของสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานใช้ส่วนใหญ่เป็นสารนิเทศที่ตีพิมพ์ ปัจจุบัน-1 ปีโดยมีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.59$) รองลงมาได้แก่สารนิเทศที่ออกหลัง 2-5 ปี และ 6-10 ปี (ร้อยละ 85.95 และ 76.43) โดยมีความเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.21$ และ 1.60 ตามลำดับ) ส่วนสารนิเทศที่ออกหลัง 10 ปีลงไปนั้นมีการใช้น้อย (ร้อยละ 59.32) โดยมีความเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.34$)

เมื่อเปรียบเทียบความทันสมัยของสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในหน่วยงานราชการ เอกชน และหน่วยงานระหว่างประเทศใช้ พบว่าผู้ปฏิบัติงานกลุ่มใหญ่ในหน่วยงานราชการและเอกชน ใช้สารนิเทศที่ตีพิมพ์ปัจจุบัน-1 ปีผ่านมา (ร้อยละ 31.18 และ 55.51) โดยมีความเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.52$ และ 2.64) และใช้สารนิเทศออกหลัง 2-5 ปี, 6-10 ปี และ 10 ปีลงไป ในระดับปานกลางและน้อย ส่วนผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานระหว่างประเทศนั้นพบว่ากลุ่มใหญ่ใช้สารนิเทศที่ตีพิมพ์ออกหลัง 2-5 ปี (ร้อยละ 5.70) โดยมีความเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.93$)

เมื่อเปรียบเทียบความทันสมัยของสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีที่มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรี 4 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มผู้มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี, 7-10, 3-6 ปี และน้อยกว่า 3 ปี ใช้กันพบว่าผู้ปฏิบัติงานกลุ่มใหญ่ทั้ง 4 กลุ่มมีการใช้สารนิเทศที่ตีพิมพ์ปัจจุบัน-ออกหลัง 1 ปี (ร้อยละ 9.89 12.55 14.07 และ 22.81) โดยมีกลุ่มผู้มีประสบการณ์ 3-6 ปี 7-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีความเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.54$ 2.61 และ 2.69) ส่วนผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 3 ปีนั้นมีความเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.46$)

จากผลการวิจัยพบว่าผลของข้อมูลสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าความทันสมัยของสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้เป็นสารนิเทศที่ตีพิมพ์ในปัจจุบัน- 1 ปีผ่านมา และเมื่อเปรียบเทียบความทันสมัยของสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่ใช้นั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีมากกว่า 10 ปีจะใช้สารนิเทศที่มีความทันสมัยช่วงต่างๆ ในปริมาณที่สูงกว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีกลุ่มอื่นๆ อาจเป็นเพราะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติที่อยู่ในตำแหน่งระดับหัวหน้าดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้สารนิเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงานมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ประเภทและภาษาของสารนิเทศ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีใช้สารนิเทศเป็นภาษาไทยมากที่สุด (ร้อยละ 96.20) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.00$) รองลงมาได้แก่สารนิเทศภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ (ภาษาฝรั่งเศส ญี่ปุ่น อารบิก สเปน ชนกลุ่มน้อย จีน และเยอรมัน)

และเมื่อวิเคราะห์ประเภทของสารนิเทศด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานใช้นั้นพบว่า ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยใช้เป็นภาษาไทย (ร้อยละ 96.19) รองลงมาคือสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ และสิ่งพิมพ์ภาษาอื่นๆ สารนิเทศประเภทที่มีการใช้รองลงมาได้แก่สารนิเทศประเภทโสตทัศนวัสดุโดยใช้เป็นภาษาไทย (ร้อยละ 2.07) รองลงมาได้แก่โสตทัศนวัสดุภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ และสารนิเทศประเภทที่มีการใช้ในปริมาณน้อยได้แก่ สารนิเทศในรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์โดยใช้เป็นภาษาไทย (ร้อยละ 41.68) รองลงมาได้แก่ ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้สารนิเทศทุกประเภทในภาษาต่างๆ ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์สารนิเทศรูปแบบต่างๆ ในสารนิเทศทั้ง 3 ประเภทสารนิเทศในประเภทสิ่งพิมพ์นั้นพบว่าส่วนใหญ่ใช้หนังสือเป็นภาษาไทย (ร้อยละ 92.78) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=2.59$) รองลงมาได้แก่ วารสารวิชาการภาษาไทย และรายงานการประชุมเป็นภาษาไทย (ร้อยละ 87.45 และ 85.17) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์การใช้สารนิเทศประเภทโสตทัศนวัสดุพบว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศในรูปแบบเทปบันทึกภาพเป็นภาษาไทย (ร้อยละ 82.19) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=1.96$) รองลงมาได้แก่ แผ่นภูมิและแผ่นภาพภาษาไทย เทปบันทึกเสียงภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์สารนิเทศประเภทรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์นั้นพบว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศรูปแบบรายงานที่พิมพ์จากคอมพิวเตอร์เป็นภาษาไทย (ร้อยละ 86.44) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.23$) รองลงมาได้แก่ รายงานที่พิมพ์จากคอมพิวเตอร์เป็นภาษาอังกฤษ

และงานแม่เหล็กภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้สื่ออยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบประเภทและภาษาของสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการ เอกชน และหน่วยงานระหว่างประเทศใช้นั้นพบว่าแล้วพบว่าผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการและเอกชนใช้สารนิเทศประเภทสิ่งพิมพ์เป็นภาษาไทย (ร้อยละ 32.32 และ 60.84 ตามลำดับ) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้สื่ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=1.79$ และ 2.06 ตามลำดับ) ส่วนสารนิเทศภาษาอื่นนั้นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการไม่มีการใช้เลย ส่วนผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชนนั้นมีการใช้ในปริมาณน้อย ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานองค์การระหว่างประเทศนั้นพบว่ากลุ่มใหญ่มีการใช้สารนิเทศประเภทสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 5.70) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้สื่ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.14$)

เมื่อเปรียบเทียบประเภทและภาษาของสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีใช้ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีนั้นพบว่าผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีน้อยกว่า 3 ปี 3-6 ปี 7-10 ปี และมากกว่า 10 ปีนั้นกลุ่มใหญ่ใช้สารนิเทศประเภทสิ่งพิมพ์เป็นภาษาไทย (ร้อยละ 22.81 20.53 19.77 และ 33.07 ตามลำดับ) โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้สื่ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=1.86$ 1.94 2.18 และ 2.13 ตามลำดับ) รองลงมาได้แก่สารนิเทศประเภทโสตทัศนวัสดุเป็นภาษาไทย และสิ่งพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ โดยมีค่าเฉลี่ยการใช้สื่ออยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยปรากฏผลสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศในรูปแบบของหนังสือและรายงานการประชุมเป็นภาษาไทยในระดับมาก แต่แตกต่างกันเล็กน้อยตรงที่จากผลการวิจัยพบว่ารายงานการประชุมและสัมมนาเป็นภาษาไทยนั้นผู้ปฏิบัติงานมีการใช้สื่ออยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรายงานการประชุมด้านการพัฒนาสตรีที่แต่ละหน่วยงานได้จัดพิมพ์ขึ้นนั้นพิมพ์เผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ยังไม่แพร่หลายและปัจจุบันยังขาดแหล่งศูนย์กลางที่จะเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การประชุมและจัดเก็บรายงานการประชุมเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีที่จัดขึ้นที่หน่วยงานต่างๆทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีไม่สามารถใช้สารนิเทศจากรายงานการประชุมมากเท่าที่ควรจะเป็น แต่ผลการวิจัยวิจัยแตกต่างจากผลการวิจัยของ Summer and Conry ซึ่งพบว่านักศึกษามีการใช้ระบบการค้นคืนข้อมูลจากคอมพิวเตอร์มากที่สุด

เมื่อวิเคราะห์การใช้สารนิเทศในรูปแบบและภาษาต่างๆของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีโดยจำแนกตามประเภทของหน่วยงานที่สังกัดนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชนมีการใช้สารนิเทศทั้ง 3 ประเภทเป็นภาษาอื่น ๆ หลายภาษาชมากกว่าผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการและหน่วยงานระหว่างประเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในหน่วยงานเอกชนนั้นประกอบด้วยบุคคลกรที่เป็นชาวต่างประเทศอยู่ด้วยซึ่งจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในหน่วยงานเอกชนนั้นจะมีจำนวนมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามในหน่วยงานอื่นๆ เพราะฉะนั้นย่อมมีการใช้สารนิเทศประเภทต่างๆเป็นภาษาอื่น ๆ

หลายภาษามากกว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในหน่วยงานระหว่างประเทศ ส่วนการที่พบว่าผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการนั้นไม่มีการใช้สารนิเทศเป็นภาษาอื่นๆเลยนั้น อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในหน่วยงานราชการนั้นจะได้รับสารนิเทศในรูปแบบสิ่งพิมพ์เป็นภาษาไทยจากหน่วยงานพัฒนาสตรีในหน่วยงานราชการเช่นเดียวกันซึ่งจัดส่งมาให้โดยไม่มีเสีค่าบริการ ซึ่งได้แก่รายงานการประชุม สัมมนา รายงานประจำปี ฯลฯ และนอกจากนั้นยังสามารถขอสารนิเทศจากหน่วยงานที่โดยสำเนาเอกสารในรูปแบบแผ่นข้อมูล (Flopy disk) โดยไม่มีเสีค่าบริการเช่นกันซึ่งเป็นสารนิเทศที่มีความทันสมัย และได้สารนิเทศที่ตรงกับความต้องการ นอกจากนี้บุคคลากรในหน่วยงานราชการจะไม่มีชาวต่างประเทศอยู่เลยและมีจำนวนผู้ปฏิบัติงานที่มีทักษะในการใช้สิ่งพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศได้คืออยู่น้อยจึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการไม่มีการใช้สารนิเทศเป็นภาษาอื่นๆเลย

เมื่อเปรียบเทียบการใช้สารนิเทศในรูปแบบและภาษาต่างๆของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรี โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีมากกว่า 10 ปีจะมีการใช้สารนิเทศเป็นภาษาอื่นๆ หลายภาษากว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีที่มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีกลุ่มอื่นๆ อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานกลุ่มนี้มีทักษะและความเข้าใจในการใช้สารนิเทศเป็นภาษาต่างๆดีกว่ากลุ่มผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า และนอกจากนั้นจากการที่พบว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาสตรีมากกว่า 10 ปี ซึ่งจะประกอบด้วยบุคคลกรที่เป็นชาวต่างประเทศอยู่ด้วยดังนั้นจึงมีการใช้สารนิเทศเป็นภาษาอื่นๆหลายหลากภาษามากกว่ากลุ่มอื่นๆ

วิธีการแสวงหาสารนิเทศ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าวิธีการที่ผู้ปฏิบัติงานใช้ในการแสวงหาสารนิเทศนั้น ส่วนใหญ่ผู้ปฏิบัติงานใช้วิธีการในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่างๆหลายวิธีประกอบกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบันนั้นพบว่า ผู้ปฏิบัติงานจะใช้วิธีการในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบันหลายวิธีประกอบกันเช่นกันโดยวิธีส่วนใหญ่ที่ใช้ได้แก่ การขอเอกสารจากหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 67.43)

การแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศบุคคลนั้นพบว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้วิธีการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศบุคคลหลายวิธีประกอบกัน โดยวิธีที่ใช้มากที่สุดได้แก่ การสนทนากับเพื่อนหรือผู้ร่วมงาน (ร้อยละ 83.21)

การแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนนั้นผู้ปฏิบัติงานก็ใช้วิธีการในการแสวงหาสารนิเทศหลายวิธีประกอบกันเช่นเดียวกัน โดยวิธีการการอ่านบทความในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร

(ร้อยละ 92.28) มากกว่าการดูรายการโทรทัศน์หรือการฟังรายการวิทยุ

เป็นที่น่าสังเกตว่าในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบันนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีจะใช้เวลาติดต่อกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยใช้วิธีการขอหรือยืมเอกสาร มากกว่าการติดต่อขอยืมเอกสารจากห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูล อาจเป็นเพราะสารนิเทศเฉพาะเรื่องบางเรื่องเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งหน่วยงานเหล่านั้นเป็นผู้ผลิตสารนิเทศโดยตรง การขอหรือยืมสารนิเทศโดยตรงจากหน่วยงานนั้น ทำให้ได้สารนิเทศที่ต้องการเร็วกว่า วิธีการที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศบุคคลนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีจะใช้วิธีการสนทนากับบุคคลต่างๆ มากกว่าการใช้ประสบการณ์ของตัวเองหรือการใช้หรือยืมเอกสาร อาจเป็นเพราะการสนทนากับบุคคลนั้นเป็นวิธีการที่สะดวกและได้สารนิเทศรวดเร็วกว่าวิธีอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Salasin and Cedar ซึ่งพบว่านักปฏิบัติการทางจิตวิทยาจะใช้วิธีการแสวงหาสารนิเทศจากการติดต่อพบปะพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานมากที่สุด รองลงมาคือการพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญนอกหน่วยงาน และในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีใช้วิธีการอ่านจากบทความในหนังสือพิมพ์มากกว่าการดูรายการโทรทัศน์และการฟังรายการวิทยุ อาจเนื่องมาจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีเวลาติดตามสารนิเทศจากรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ ในขณะที่หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีอยู่ทั่วไปตามที่ทำงานและสถานที่ต่างๆ ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เวลาในการทำงานมากที่สุด และผู้ปฏิบัติงานสามารถจะอ่านหนังสือพิมพ์เมื่อไหร่ก็ได้ที่มีเวลาว่าง นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์เองมีความทันสมัยสามารถให้ข้อมูลในเรื่องที่ต้องการได้มากและให้ความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายจากบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่างๆ นั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่เคยประสบปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ (ร้อยละ 78.7) โดยประสบปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบัน (ร้อยละ 61.97) มากกว่าแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารนิเทศบุคคล

โดยปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานประสบในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศแต่ละประเภทนั้น ในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบันพบว่าปัญหาหลักที่ผู้ใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันประสบในการแสวงหาสารนิเทศได้แก่ การไม่มีเวลาไปค้นหาสารนิเทศที่ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสตรีในหน่วยงานอื่นๆ (ร้อยละ 50.57) รองลงมาได้แก่ การไม่มีเวลาไปค้นหาสารนิเทศที่หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และสารนิเทศที่ต้องการมีน้อย ตามลำดับ ส่วนปัญหาที่ผู้ใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลประสบในการแสวงหาสารนิเทศนั้นพบว่า ปัญหาหลักที่ผู้ปฏิบัติงานประสบในการแสวงหาสารนิเทศได้แก่ ผู้ให้สารนิเทศไม่มีเวลา

ให้คำปรึกษาหรือให้บริการ (ร้อยละ 35.88) รองลงมาได้แก่ สารนิเทศที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ ผู้ให้สารนิเทศมีความรู้ไม่เพียงพอและผู้ให้สารนิเทศไม่ค่อยเต็มใจที่จะให้คำปรึกษาหรือให้พิมพ์หนังสือหรือเอกสาร ตามลำดับ และปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนนั้นพบว่าปัญหาหลักที่ผู้ใช้แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนประสบได้แก่ ความยุ่งยากในการแสวงหาสารนิเทศ (ร้อยละ 32.05) รองลงมาได้แก่สารนิเทศที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ และการเสียเวลาในการค้นหาสารนิเทศ ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอจะวิเคราะห์ได้ว่าผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่แล้วจะเคยประสบปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศจาก แหล่งสารนิเทศทั้ง 3 แหล่ง ซึ่งพอจะสรุปปัญหาหลักที่ผู้ปฏิบัติงานประสบในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบันนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากการที่ผู้ปฏิบัติงานเองไม่มีเวลาไปใช้บริการจากแหล่งสารนิเทศ สาเหตุอาจเนื่องมาจากการที่ไม่มีห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลในหน่วยงานและงานในความรับผิดชอบมีหลายอย่าง ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสตรีที่ต้องการแสวงหาสารนิเทศอยู่ไกลจึงทำให้ไม่สามารถไปใช้บริการจากห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสตรีได้ ส่วนแหล่งสารนิเทศบุคคลนั้นปัญหาในการแสวงหาเกิดขึ้นเนื่องจากตัวแหล่งสารนิเทศโดยตรงซึ่งไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงาน อาจเนื่องมาจากจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานพัฒนาสตรียังมีอยู่น้อยและต้องแบ่งเวลาในการทำงาน การบรรยายและการเข้าร่วมการประชุมต่างๆ จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ขอสารนิเทศ และปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากความยุ่งยากในการติดต่อสื่อสารเพื่อขอสารนิเทศเช่น ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นชาวต่างประเทศจะประสบปัญหาในติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เพื่อขอสารนิเทศที่ต้องการ นอกจากนี้การปฏิบัติงานของสื่อมวลชนมีความเร่งด่วนการเสนอข่าวสารบางครั้งจึงทำให้ไม่มีเวลาในการจัดส่งสารนิเทศให้แก่ผู้ขอหรืออาจส่งมาแล้วช้าทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้สารนิเทศที่ต้องการหรือได้ล่าช้าทำให้นำไปใช้ไม่ทัน เป็นต้น

การใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่(ร้อยละ 94.7) เคยใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงาน และพบว่าผู้ปฏิบัติงานที่เคยใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงานนั้นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.1) เคยประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงาน โดยปัญหาที่ประสบมากที่สุดได้แก่ การขาดระบบศูนย์กลางในการจัดเก็บและบริการสารนิเทศ (ร้อยละ 60.96) ทำให้ได้สารนิเทศในเนื้อหาที่ต้องการใช้ในการปฏิบัติงานไม่ครบถ้วน รองลงมาได้แก่ สารนิเทศที่ได้ไม่ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการทั้งหมด และสารนิเทศที่ต้องการอยู่กระจัดกระจายหลายแห่งทำให้เสียเวลาหรือค่าใช้จ่ายในการนำสารนิเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าปัญหาการใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงานที่พบส่วนใหญ่ได้แก่ สารนิเทศที่ต้องการอยู่กระจัดกระจายหลายแห่ง ขาดระบบศูนย์กลางในการจัด

เก็บและบริการสารนิเทศ นอกจากนั้นสาเหตุที่พบเพิ่มเติมจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งได้แก่สารนิเทศที่ไม่ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการทั้งหมด นั้นสาเหตุอาจเนื่องมาจากการที่ขาดระบบศูนย์กลางในการจัดเก็บและบริการสารนิเทศนั่นเองทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้สารนิเทศไม่ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการทั้งหมด

สาเหตุที่ไม่ใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานที่แสวงหาสารนิเทศมาได้แต่ไม่เคยนำไปใช้ในการปฏิบัติงานนั้น สาเหตุที่พบมากที่สุดเนื่องมาจาก ตัวผู้ปฏิบัติงานเองไม่มีเวลาอ่านสารนิเทศที่แสวงหามาได้ (ร้อยละ 50) รองลงมาได้แก่ การพบสารนิเทศที่มีเนื้อหาทันสมัย น่าเชื่อถือ หรือครอบคลุมเรื่องที่ต้องการมากกว่าในภายหลัง และได้รับสารนิเทศที่ล่าช้าทำให้นำไปใช้ไม่ทัน ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่าสาเหตุของการไม่ใช้สารนิเทศที่แสวงหามาได้ของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นคล้ายคลึงกับปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบันคือสาเหตุเนื่องมาจากความบกพร่องของตัวผู้ตอบแบบสอบถามเองซึ่งไม่มีเวลาในการอ่านสารนิเทศที่แสวงหามาได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถนำมาพัฒนาการพัฒนาทรัพยากรและการจัดการบริการของห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศสตรีต่างๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในประเทศไทยและผู้ใช้นั้นๆ ได้ตรงกับความต้องการและการใช้ของผู้ใช้มากยิ่งขึ้นดังนี้คือ

1. การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศสตรีนั้นควรจัดหาให้ตรงกับความต้องการและการใช้ของผู้ใช้ให้มากที่สุดและควรพิจารณาวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อใช้ประกอบในการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรก และพิจารณาสาขาของงานพัฒนาสตรีของผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นสำคัญด้วย เพราะสาขาของงานด้านการพัฒนาสตรีที่ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบจะสัมพันธ์กับเนื้อหาสารนิเทศในสาขาด้านการพัฒนาสตรีและสาขาวิชาที่นอกเหนือจากสาขาด้านการพัฒนาสตรีที่ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศสตรีควรจัดหาเข้ามาตามลำดับสัดส่วนของการใช้สารนิเทศในสาขาต่างๆ เช่น จัดหาสารนิเทศในสาขาสตรีกับอาชีพ สตรีกับสุขภาพอนามัย สตรีกับการศึกษา สตรีกับครอบครัว สตรีกับเศรษฐกิจ สตรีกับสังคมและวัฒนธรรม แผนงานพัฒนาสตรี สตรีกับการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมือง สตรีกับศาสนา สตรีกับสิ่งแวดล้อม ฯลฯ และควรจัดหาสารนิเทศในสาขาอื่น ๆ นอกเหนือจากสาขาด้านการพัฒนาสตรี เช่น ความรู้ทั่วไป การศึกษา ศาสนา ปรัชญาและจิตวิทยา ฯลฯ ให้สมดุลกันทั้งในด้านของเนื้อหาวิชา รูปแบบ และภาษา นอกจากนั้นประเภทและภาษาของสารนิเทศควรจะเน้นการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการให้บริการหรือจัดเพิ่มฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสตรีที่สำคัญต่างๆ เพิ่มขึ้นเพราะผู้ปฏิบัติงานมีการใช้สารนิเทศประเภท

รูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ด้วย นอกจากนั้นสารนิเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะสิ่งพิมพ์ภาษาไทยควรจัดหาหนังสือ วารสารวิชาการ และรายงานการประชุมและสัมมนาเป็นภาษาไทยและภาษาอื่นๆเพิ่มเติมเข้ามาเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะห้องสมุดหรือศูนย์สารนิเทศสตรีในหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานระหว่างประเทศ ควรจัดหาสารนิเทศในภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆเพิ่มเติมให้มากขึ้นด้วย นอกจากนั้นสารนิเทศประเภทโสตทัศนวัสดุโดยเฉพาะเทปบันทึกภาพ แพนภูมิและแผ่นภาพ และเทปบันทึกเสียงโดยเฉพาะภาษาไทย ควรจัดหาเข้ามาไว้ให้บริการเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นความทันสมัยของสารนิเทศที่พบและประเภทของแหล่งสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานใช้นั้นบรรณารักษ์ควรจะแก้ไขข้อมูลฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัยและจัดหาสารนิเทศในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ เช่นหนังสือ วารสารวิชาการ รายงานการประชุมและสัมมนา หนังสือพิมพ์และนิตยสารอื่นๆที่ตีพิมพ์ในปัจจุบัน-1 ปีที่ผ่านมาเข้ามาไว้ให้บริการเพิ่มเติมให้มากขึ้นโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีการใช้มาก

2. จากการทราบแหล่งสารนิเทศและวิธีการในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่างๆนั้น นอกจากการใช้หนังสือหรือเอกสารจากห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศต่างๆแล้ว ผู้ปฏิบัติงานยังใช้วิธีการแสวงหาสารนิเทศโดยการติดต่อขอหรือสืบเอกสารจากหน่วยงานสถาบันและหน่วยงานสื่อมวลชนอื่นๆ และจากการสอบถามจากผู้ร่วมงาน การประชุม อภิปรายต่างๆ และปัญหาหลักทั้งในการแสวงหาสารนิเทศและการใช้สารนิเทศของผู้ปฏิบัติงานนั้นปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะพบว่าผู้ปฏิบัติงานจะไม่มีเวลาไปติดต่อหรือขอข้อมูลด้วยตนเอง ดังนั้นบรรณารักษ์ควรทราบว่าหน่วยงานใดจัดการประชุม สัมมนา หรือผลิตเอกสารในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ใช้ ควรติดต่อกับหน่วยงานนั้นเพื่อขอเอกสารหรือถ่ายสำเนาเอกสารไว้เพื่อเผยแพร่หรือทำสารบัญเวิ้นเอกสารแก่กลุ่มผู้ใช้ในหน่วยงานต่อไป รวมทั้งควรจัดสถานที่สำหรับการอภิปรายเป็นกลุ่มย่อย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในหน่วยงานได้รับสารนิเทศจากการสนทนากับผู้ร่วมงานและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อจัดปัญหาในเรื่องการที่ผู้เชี่ยวชาญต่างๆในสาขาดังกล่าวไม่มีเวลาในการให้สารนิเทศ และจัดให้มีการอภิปรายในหัวข้อที่เป็นที่น่าสนใจอยู่ในปัจจุบันในบางโอกาส

3. จากปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานพบในการใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงานนั้น ในปัจจุบันสารนิเทศที่มีให้บริการยังไม่ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการทั้งหมด และนอกจากนั้นยังขาดระบบศูนย์กลางในการจัดเก็บและบริการสารนิเทศ สารนิเทศที่ต้องการอยู่กระจัดกระจายหลายแห่ง ดังนั้นจึงควรให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานี้ขึ้นต้น นอกจากนั้นห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสตรีในกสส. ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการจัดเก็บและบริการสารนิเทศควรเร่งดำเนินการพัฒนาจัดหาสารนิเทศและบริการสารนิเทศ เพื่อให้บริการกลุ่มผู้ใช้ได้อย่างแพร่หลายและบรรดากลุ่มห้องสมุดหรือศูนย์สารนิเทศสตรีต่างๆ

ควรร่วมมือกันในการจัดตั้งเครือข่ายสารสนเทศด้านการพัฒนาสตรีขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้บริการผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็วต่อไปในอนาคต

แนวทางการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในประเทศไทย ในการวิจัยครั้งต่อไปในแนวทางนี้จึงอาจศึกษาเกี่ยวกับ

1. ความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อการบริการของศูนย์สารสนเทศสตรี
2. ความร่วมมือกันระหว่างศูนย์สารสนเทศสตรีในประเทศไทยในด้านการให้บริการสารสนเทศ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย